

FOTO: MARTINA HOLMBERG (ARKIV)

Risk att ekonomin varmkörs

Regeringens egen expert varnar för att de nya jobbsatsningarna i budgeten kan bidra till överhettning på arbetsmarknaden. Professor Lars Calmfors är också bekymrad över att den slopade fastighetskatten vidgar inkomstskillnaderna.

I somras utsågs Lars Calmfors, professor i nationalekonomi, till att leda regeringens finanspolitiska råd.

Finansminister Anders Borg vill att utomstående, oberoende experter i efterhand ska nagelfara den ekonomiska politiken och se till att regeringen håller sig inom regelverket. En effekt skulle också bli "ökad öppenhet" kring frågorna, hoppas Borg.

Lars Calmfors ser därför inga hinder att offentligt ge sina egna synpunkter på budgeten, trots att rådets första rapport kommer först i vår.

- **Budgeten innehåller** en hel del saker som absolut kommer att öka sysselsättningen på sikt.

Han är positiv till de nya inkomstskattesänkningarna (jobbskatteavdraget) och att a-kasseavgiften differentieras så att den som arbetar i ett yrke med hög arbetslöshet måste betala mer i avgift.

- I princip kommer det att leda till att man får lite extra utdelningen på att hålla tillbaka lönerna eftersom man då minskar arbetslösheten och avgifterna till a-kassan hålls nere.

Däremot tycker han att sänkningen av sjukersättningen är en svårare fråga än den tidigare sänkningen av a-kassan.

- Det finns en del dold arbetslöshet i sjukfrånvaron men generellt är det svårare för sjukskrivna att påverka sin situation än det är för arbetslösa.

Regeringen har satsat på att subventionera nya arbeten för att skapa sysselsättning åt arbetslösa, invandrare och ungdomar. Det har bland annat varit så kallade nystartsjobb och instegsjobb.

I höstbudgeten lovas dessutom sänkta arbetsgivaravgifter inom tjänstesektorn och att nystartsjobben också ska kunna skapas i offentlig sektor.

- I princip är det riktiga åtgärder, men med den fart som det nu är i konjunkturen kanske man borde överväga att senarelägga de här åtgärderna. Det finns en risk för att de annars kan bidra till en överhettning på arbetsmarknaden, menar Lars Calmfors.

Samtidigt, påpekar han, är läget oklart.

- Anta att det som händer i USA leder till att världskonjunkturen sticker nedåt snabbare, då behöver man inte vara så orolig för överhettningstendenser. Men det är inte den bedömning jag gör i dag.

Lars Calmfors ogillar också sloandet av den statliga fastighetsskatten, även om förslagen successivt blivit mindre dåliga.

- Det bästa hade varit om regeringen aldrig hade gett sig in på detta. Vi ekonomer tycker ju att fastighetsskatten är en bra skatt. Den har mindre skadeverkningar än andra skatter eftersom den inte minskar lönsamheten av att arbeta.

Enligt Calmfors är ökade inkomstskillnader när man sänker a-kassa och sjukersättning ett pris man tvingas betala för att öka sysselsättningen.

Men de ökade inkomstskillnader som följer av en slopad fastighetsskatt ger inga sådana fördelar.

Effekten blir bara att inkomst- och förmögenhetsspridningen ökar vilket är "olyckligt".

På det hela taget genomför dock den borgerliga regeringen ett antal reformer som "med mycket stor sannolikhet" kommer att leda till "en bättre" arbetsmarknad och högre sysselsättning på sikt.

- Om socialdemokraterna skulle komma tillbaka till makten efter nästa val skulle de ha ett guldläge om de utnyttjade det rätt, det vill säga om de kan avstå från alltför stora återställare. De skulle då kunna dra fördel av att den borgerliga regeringen fått arbetsmarknaden att fungera bättre ungefär som Blair drog nytta av Thatchers reformer som bara ändrades marginellt.

Lena Hennel
Svenska Dagbladet
08-13 51 12